

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **xxxxxx**

proti

žalovanému: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, se sídlem Praha 3, Orlická 4/2020

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2019, čj. VZP-19-05043803-S8GE/OT,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno její žádosti o prominutí penále podle ust. § 53a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“, nebo pouze obecně „zákon“) předepsané výkazem nedoplatků ze dne 1. 10. 2019, č. 2941900713. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je odkázáno na Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (dále také jen „Nařízení“), kdy žalobkyně nezaslala žalované „Prohlášení k žádosti o odstranění tvrdosti“, když o následcích byla poučena.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí v celém rozsahu a domáhala se jeho zrušení, případně vyslovení nicotnosti. Namítala, že Nařízení ukládá povinnosti členským státům, nikoliv jeho občanům, které se stát nemůže zprostit tím, že jí přeneše na občana, kdy podnik, kterému má být podpora poskytnuta, je nucen posuzovat sám sebe. Pokud žalovaná posoudila, že má být poskytnuta státní podpora ve smyslu Nařízení, pak porušila povinnost provést řádné a samostatné posouzení v souladu se správním řádem, základními zásadami činnosti orgánů veřejné správy a principy veřejného práva (blíže nejsou tyto povinnosti v této části žaloby specifikovány). Posuzování podniku podle Nařízení není prováděno podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, postup se tak podle ust. § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), řídí správním řádem. Posuzování podniku tak není odstraňováním tvrdosti. Uvádí, že má právo, aby mu nevznikaly zbytečné náklady a zatížení, a uvádí, že žalovaná zasáhla do jejího majetkového práva, kdy měla legitimní očekávání, že k nabytí práva dojde. Uvádí, že jí nebyla poskytnuta žádná podpora ve smyslu Nařízení. Uvádí, že žalovaná z logiky věci rozhodla kladně, tedy žádosti o prominutí penále vyhověla, neboť jinak by nemohla požadovat vyplnění formuláře jako podkladu pro posuzování toho, zda kladně přiznaná částka překročí limit 200 000 Eur podle Nařízení; přesto v rozhodnutí uvedla svévolně, že žádosti nevyhověla. Poukázala na definici „majetku“ podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva, zejména s ohledem na „legitimní očekávání“ (rozsudek ze dne 10. 7. 2002, č. 39794/98, Gratzinger a Gratzingerová proti České republice). Dále poukázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 12/14. I když jde v daném případě o nenárokové rozhodování, má žalobkyně právo na ochranu před svévolí orgánu veřejné moci a rovné zacházení a řádný proces. Uvedla, že žalovaná má právo činit jen to, co je dovolena a povinnosti lze ukládat pouze na základě zákona. Povinnost předložit příslušné prohlášení neexistuje. Jediné prohlášení, které by žalovaná mohla požadovat, je podle článku 6 odst. 1 Nařízení o jakýchkoliv dalších podporách *de minimis*, které podnik obdržel v předchozích dvou účetních obdobích a v současném jednoletém účetním období, ovšem pouze pokud členský stát nemá k dispozici centrální registr podpor *de minimis*, což Česká republika nesplňuje, neboť tento registr má. Uvedla, že stát ze své činnosti disponuje veškerými údaji pro provedení posouzení podle Nařízení, žalovaná tak mohla zjistit stav věci podle ust. § 3 správního řádu, a to např. nahlédnutím do Centrálního systému podpor *de minimis*.

[3] Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila v rozsáhlém vyjádření. K žalobním bodům (které jsou pro soud při přezkumu rozhodnutí závazné) uvedla, že prohlášením je nutné zjistit, zda je plátce příjemcem podpory *de minimis*, zda je součástí jednoho podniku, které další subjekty s ním tvoří jeden podnik, jaký je předmět činnosti plátce z hlediska zařazení do režimu Nařízení, zda podpora nepřekročí stanovený limit a zda je jeho účetním obdobím kalendářní nebo hospodářský rok podle ust. § 3 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o účetnictví*“). Pokud subjekt není evidován v Centrálním registru podpor malého rozsahu, nelze tyto skutečnosti zjistit jinak. Vyskytují se i případy, kdy subjekt již evidován je, má v době dalšího rozhodování některé skutečnosti odlišné. Poskytovatel veřejné podpory nese za vyhodnocení naplnění znaků veřejné podpory zodpovědnost. K charakteru Nařízení poukázala na to, že se jedná o akt s přímým účinkem, který se stává součástí právních řádů členských států, v jeho smyslu je pak vyžadováno příslušné prohlášení. V případě žalobkyně bylo nutné zjistit případné propojení s jinými podniky a její účetní období,

kteře nelze vyhledat z veřejných zdrojů. Dále poukázala na období, po které žalobkyně nehradila zálohy na pojistné na veřejné zdravotní pojištění, na jí zaslané prohlášení a informaci k prohlášení k žádosti o odstranění tvrdosti. Pro určení počátku období podle Nařízení musí poskytovatel podpory znát účetní období příjemce podpory, v případě použití hospodářského roku musí příjemce konkretizovat toto období. V daném případě z veřejných zdrojů byly zjištěny pouze údaje z živnostenského rejstříku a z informací České advokátní komory.

[4] Obsahem předloženého správního spisu je mj. i formulář Prohlášení k žádosti o odstranění tvrdosti, v němž je odkázáno na ust. § 53a zákona o veřejném zdravotním pojištění, jsou vyžadovány mj. údaje o účetním období (čl. 7 tohoto formuláře), a informace o případném propojení s jiným podnikem (čl. 8 formuláře). Součástí formuláře je dále prohlášení, že veškeré změny budou hlášeny, a že prominutí nebo snížení penále je považováno za poskytnutí podpory de minimis podle Nařízení (čl. 11 a 12 prohlášení), a že se žadatel seznámil s Informací k vyplnění prohlášení k žádosti o odstranění tvrdosti (čl. 13). V příložené Informaci k prohlášení k žádosti o odstranění tvrdosti je pak odkaz na Nařízení a jeho podstatné části, informace o tom, že k posouzení, zda poskytnutím podpory de minimis nedojde k překročení příslušných limitů, musí poskytovatel zjistit rozhodné období, tj. období daného rozpočtového (daňového) roku a dvou roků předcházejících, pro určení tohoto období musí znát poskytovatel účetní období.

[5] Při ústním jednání účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.

[6] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[7] Podle ust. § 53a odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění: „Zdravotní pojišťovna může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při předepsání penále, jehož výše nepřesahuje 20 000 Kč ke dni doručení žádosti o odstranění tvrdosti.“

[8] Podle odst. 4 tohoto ustanovení: „O prominutí pokuty, přírážky k pojistnému nebo penále se rozhoduje na základě písemné žádosti plátce pojistného nebo jiné oprávněné osoby (dále jen „žadatel“). Žádost může být podána do nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byla uložena pokuta, vyměřena přírážka k pojistnému nebo předepsáno penále; jestliže se objevily nové skutečnosti, které žadatel bez vlastního zavinění nemohl uplatnit do doby nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, může být žádost podána do tří let od právní moci tohoto rozhodnutí.“

[9] Podle čl. 3 odst. 5 Nařízení: „Stropy stanovené v odstavci 2 se uplatní nezávisle na formě podpory de minimis a jejím sledovaném cíli a nezávisle na tom, zda je podpora poskytnutá členským státem zcela nebo částečně financována ze zdrojů Unie. Doba tří jednoletých účetních období bude stanovena podle účetního období používaného podnikem v příslušném členském státě.“

[10] Podle čl. 6 odst. 1 až 4 Nařízení: „1. Jestliže členský stát hodlá poskytnout některému podniku podporu de minimis podle tohoto nařízení, písemně jej informuje o navrhované výši podpory vyjádřené jako hrubý grantový ekvivalent a o charakteru de minimis této podpory a výslovně odkáže na toto nařízení citací jeho názvu a uvedením informace o jeho vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. V případě, že se podpora de minimis v souladu s tímto nařízením poskytuje různým podnikům na základě určitého režimu a těmto podnikům jsou v rámci tohoto režimu poskytnuty různě vysoké jednotlivé podpory, může daný členský stát rozhodnout, že uvedenou povinnost splní informováním podniků o pevné částce odpovídající maximální výši podpory, která může být v daném režimu poskytnuta. V takovém případě se tato pevná částka použije při zjišťování, zda bylo dosaženo příslušného stropu stanoveného v čl. 3 odst. 2. Před udělením podpory si musí členský stát též vyžádat od daného podniku prohlášení v písemné či elektronické podobě o jakýchkoli dalších podporách de minimis, na které se vztahuje toto nařízení nebo jiná nařízení o podpoře de minimis a které tento podnik obdržel v předchozích dvou jednoletých účetních obdobích a v současném jednoletém účetním období. 2. Má-li členský stát k dispozici centrální registr podpory de minimis obsahující úplné informace o všech podporách de minimis, které poskytl kterýkoli orgán daného členského státu, odstavec 1 se nepoužije od okamžiku, kdy registr zahrne tři jednoletá účetní období. 3. Členský stát poskytne novou podporu de minimis v souladu s tímto nařízením teprve po přezkoumání, zda nová podpora nezvýší celkovou částku podpory de minimis, kterou dotýčný podnik obdržel, nad příslušný strop stanovený v čl. 3 odst. 2 a zda jsou splněny veškeré podmínky stanovené v tomto nařízení. 4. Členské státy zaznamenávají a shromažďují veškeré informace týkající se použití tohoto nařízení. Tyto záznamy musí obsahovat všechny informace nezbytné k doložení toho, že byly splněny podmínky tohoto nařízení. Záznamy o individuálních podporách de minimis se archivují po dobu deseti jednoletých účetních období ode dne jejich poskytnutí. Záznamy týkající se určitého režimu podpory de minimis se archivují po dobu deseti jednoletých účetních období ode dne, kdy byla v rámci tohoto režimu poskytnuta poslední jednotlivá podpora.“

[11] Podle názoru soudu povinnost postupovat podle Nařízení, a tím i sdělit příslušné údaje, vyplývá přímo z Nařízení a široké formulace ust. § 53a odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění, a nelze souhlasit s tím, že by tato povinnost byla uložena pouze členským státům, a tím by se neměla vztahovat na jejich občany. Sdělení těchto údajů je nutné z toho důvodu, že žalovaný nemůže z žádného veřejného zdroje zjistit údaj o tom, jaké žalobkyně využívá účetní období, což se sice může jevit jako informace na první pohled poměrně nepodstatná za situace, kdy žalobkyně zjevně nedosahuje příslušných limitů podpory za vymezené období, na druhou stranu je to žalovaný, kdo obecně musí tuto výši podpory kontrolovat a musí mít vytvořeny v obecné rovině mechanismy, jak tuto kontrolu provést. Tím je sice nařízením stanovena povinnost jemu, on ji ale může splnit pouze za součinnosti s žalobkyní, jinak takový údaj zjistit nelze. Účetní období může být stanoveno způsobem, který si může zvolit pouze žalobkyně podle zákona o účetnictví a je čistě na jejím rozhodnutí, jak tak učiní. V podstatě totéž lze uvést u informace o tom, zda žalobkyně není propojena s jiným podnikem, která rovněž nemusí být veřejně dostupná (např. v případě některých obchodních či jiných korporací, kde tato propojenost z veřejných rejstříků neplyne, resp. z nich nikde nelze učinit závěr o tom, v jaké procentuální výši hlasovacích práv může žalobkyně uplatnit své právo na řízení a kontrole korporace).

[12] Z tohoto důvodu je to pouze žalobkyně, která příslušnou informaci disponuje, a pokud chce využít právního institutu, který s touto informací pracuje, musí ji žalovanému poskytnout. Jak soud již shora uvedl, formulace ust. § 53a odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění je poměrně široká a umožňuje, aby žalovaná při odstraňování tvrdosti po žalobkyni tuto informaci požadovala, neboť z veřejně dostupných zdrojů ji zjistit nemůže.

[13] Pokud žalobkyně namítala, že rozhodnutí je nedostatečně odůvodněné, pak soud k ničemu takovému nedospěl. Rozhodnutí sice je odůvodněné poměrně stručně, nicméně je z něho patrné, proč žalovaný žádosti žalobkyně nevyhověl, čímž je neposkytnutí prohlášení, které obsahuje mj. shora uvedené údaje, které nejsou veřejně přístupné. Navíc v řízení, které vedlo k vydání rozhodnutí, nelze přehlédnout, že žalovaná s žalobkyní písemně komunikovala, a shora uvedenou povinnost jí konkrétně vysvětlovala. Odůvodnění rozhodnutí je pak završením celého řízení, během něhož žalobkyně byla opakovaně informována o nutnosti poskytnout ty informace, které jsou obsahem prohlášení.

[14] Pokud žalobkyně poukazovala na skutečnost, že informaci o účetním období lze zjistit z jejího daňového přiznání, pak soudu taková argumentace není příliš jasná, neboť tato informace z přiznání k dani z příjmů není veřejně přístupná, a to žádnému jinému státnímu orgánu z důvodu nařízené mlčenlivosti správce daně (kromě zákonem připuštěných případů, což není tato žádost). Navíc, pro účely daně z příjmů fyzických osob je zdaňovacím obdobím od 1. 1. 2014 kalendářní rok.

[15] Soud pak rovněž nesouhlasí s tím, že by žalovaná o žádosti již kladně rozhodla tím, že žalobkyni zaslala výzvu k předložení prohlášení ze dne 17. 10. 2019, neboť v této výzvě nikde není řečeno, že o věci již bylo rozhodnuto, jedná se o běžnou výzvu učiněnou v rámci řízení, kterou byla žalobkyně vyzvána k doložení nutných informací pro rozhodnutí. Ve výzvě se v jejím textu vždy hovoří o žádosti žalobkyně o prominutí penále, z jejího obsahu nikde neplyne, že by žádosti již bylo vyhověno.

[16] Soud rovněž nezjistil, že by byly porušeny základní zásady správního řízení, které žalobkyně poměrně obecně namítala v žalobě. Rovněž s ohledem na rozhodovací důvod uvedený shora je v dané věci neaplikovatelná žalobkyní zmíněná judikatura v žalobě.

[17] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 14. října 2021

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu